

Beukenburg NS-wandeloct

Beschrijving van de wandeloct

Inleiding

Het Wandelplatform-LAW heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelocten volgen meestal een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). De route Beukenburg van station Bilthoven naar Utrecht Centraal volgt echter een route van Utrecht te Voet, een serie wandelingen door onbekend 'stedelijk landschap' in en om Utrecht (zie ook www.utrechttevoet.nl). Het laatste deel van de wandeling kunt u kiezen tussen twee alternatieven naar het station: via de singel of door het centrum. De NS-wandeling is 14 kilometer lang.

Horeca onderweg

Op station Bilthoven is alleen een Wizzl. In Bilthoven centrum bevindt zich Brasserie Bubbles & Blessings, Vinkenlaan 25, geopend dinsdag t/m zaterdag vanaf 10 uur, maandag en zondag vanaf 11 uur. Aan het eind van de route in het centrum van Utrecht zijn talloze mogelijkheden.

Openbaar vervoer tussen wandeloct en station

U kunt de route inkorten na 8 en ruim 10 km. Na 8 km kunt u vanaf de

halte Archimedeslaan aan de Biltsestraatweg met lijn 50, 52, 53 en 74 minimaal 2x per uur naar Utrecht Centraal Station. Na ruim 10 kilometer kunt u vanaf halte Oorsprongpark een aantal keer per uur naar het centraal station.

① Station Bilthoven

Jonkheer H. van den Bosch, eigenaar van Jagtlust (nu het gemeentehuis) zorgde ervoor dat Bilthoven in 1863 het eerste station op de spoorlijn Utrecht-Amersfoort werd. Hij verhoogde zijn aandelenkapitaal in de spoorwegmaatschappij en stond een deel van zijn grond gratis af voor de bouw van het station en de aanleg van de spoorlijn. Bij het station staat de oude stationschefwoning.

Komend vanaf het perron van station Bilthoven gaat u linksaf het spoor over, Soestdijkseweg Noord. Direct voor de (baanwachters) woning aan de linkerhand ziet u een witte stoeptegels met daarop Utrecht te Voet. Dit is het begin van de wandelroute. U neemt de eerste straat linksaf, Jan Steenlaan. Deze straat blijft u de bebouwde kom uit volgen. Alle zijwegen negeren.

② Werkplaats Kindergemeenschap/Kees Boekeschool

In 1925 werd bepaald dat schoolgeld niet langer rechtstreeks aan de school, maar via belasting aan de Staat moest worden betaald. Kees Boeke haalde daarop zijn dochters van de Montessorischool en gaf ze thuis les. Samenwerken, leren en creëren zijn kernpunten van zijn onderwijsmethode. Door grote belangstelling ontstond de Werkplaats Kindergemeenschap. Werkplaats omdat er door de werkers (leerlingen) gewerkt moest worden met hoofd, hart en handen. Kindergemeenschap, omdat het kind centraal staat binnen een gemeenschap, waarin wordt samengewerkt. Ook de Oranjeprinsesjes bezochten de Kees Boekeschool. Eind vorig jaar is

het nieuwe gebouw geopend, geen gestapelde klaslokalen, maar in elkaar overgaande ruimtes: leerdomeinen en ruimtes voor muziek, drama, dans, koken etc.

 De verharde weg gaat het bos in en verandert in een onverharde weg met fietspad. Aan het eind bij een hekwerk met opschrift 'Verloren Kerkhof' gaat u linksaf.

3 **Het Verloren Kerkhof**

Het Verloren Kerkhof is een klein monument ter nagedachtenis aan de in de Tweede Wereldoorlog begraven zwerfers en onderduikers.

 Na 50 meter bij de slagboom rechtdoor 'Natuurgebied De Leyen' in. Het bospad 1 km rechtdoor volgen (Eyckensteinse Laan). Op een kruispunt met een huis aan de rechterkant gaat u rechtsaf, 'Landgoed De Leyen' vervolgen. Honderd meter verder 'Landgoed Beukenburg' rechtdoor inlopen.

4 **Landgoed Beukenburg**

Beukenburg is in de 17e eeuw ontstaan als herenboerderij met een uitgebreid landerijencomplex. Een eeuw later is een groot deel bebost voor de houtproductie. Rond 1810 wordt de herenboerderij vervangen door een herenhuis omgeven door een park in Engelse landschapstijl met vijvers en slingerende paden. 80 jaar later wordt het herenhuis verbouwd tot een groot landhuis. Kort daarna, na de Eerste Wereldoorlog is de opbrengst uit het landgoed te gering om het huis te kunnen onderhouden en wordt het gesloopt. Tegenwoordig beschikt Beukenburg weer over een buiten. Geen klassiek landhuis, maar een moderne villa van glas, hout en koper, omringd door een droge gracht.

 U loopt steeds rechtdoor, langs dierenpension 'Beukenhove' (Leyense Pad). Aan het einde bij huisnummer 64 linksaf, een brede halfverharde weg, Beukenburgerlaan. Na 200 meter wordt de halfverharde weg een asfaltweg. Na 1 km gaat u aan het eind linksaf, Groenekansegeweg. 100 meter na een spoorwegovergang rechtsaf gaan, Hoogekampse Pad. Vlak voor het water gaat u rechtsaf. U passeert de Hooge Kampse Plas aan uw linkerhand.

5 **De Hooge Kampse Plas**

De Hooge Kampse Plas is een zandwinningsplas, ontstaan bij de aanleg van viaducten over de A27. Daarna werd de plas gebruikt als afvalstortplaats en kreeg de bijnaam 'Stinkgat van Groenekan'. Nu mag de natuur zich er ontwikkelen, een beetje geholpen door de aanleg van geleidelijk aflopende oevers.

 Aan de overzijde van de plas gaat u rechtsaf. In een haakse bocht naar rechts, loopt u rechtdoor. De fortgracht aan de linkerhand houden. Vóór het hekwerk van fort Voordorp rechtsaf gaan, Voorveldse Pad. (De eigenaar heeft gevraagd het fortterrein niet te betreden.)

6 **Fort Voordorp**

Fort Voordorp maakt deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, een strook polderland van ongeveer 5 kilometer breed van de Zuiderzee (Muiden) tot aan de Biesbosch. In geval van oorlogsdreiging kon het gebied 40-50 centimeter onder water gezet worden om het rijke Holland te beschermen tegen de vijand uit het (zuid)oosten. Het fort werd gebouwd tussen 1867 en 1886 en is nu particulier bezit.

 Bij de stoplichten oversteken en onder een viaduct door lopen. U gaat met het fietspad mee naar links en steekt de Biltse Rading over bij de stoplichten. U gaat rechtsaf via een fietspad en steekt nogmaals over bij stoplichten. Meteen linksaf gaan, een smal pad vóór een elektriciteitshuisje in. Voorbij een ruiterspad negeert u tweemaal een asfaltpad van rechts. U passeert een zitbank en houdt op een splitsing rechts aan. U heeft nu een ruiterspad en water aan uw rechterhand. U loopt steeds rechtdoor en gaat over een bruggetje. U neemt het derde pad linksaf, vlak voor een brede brug. Rechtdoor steeds het asfaltpad volgen met water aan uw rechterhand. Na ruim 50 meter gaat u rechtsaf een bruggetje over. Waar het water afbuigt naar rechts, gaat u linksaf, een voetpad met een fietspad ernaast. Langs een manege aan uw linkerhand loopt u naar een drukke verkeersweg.

 U gaat linksaf over het trottoir langs de verkeersweg. Bij stoplichten rechtsaf (Biltsestraatweg) oversteken. U loopt rechtdoor en gaat na 15 meter rechtsaf. Aan de overzijde van de Archimedeslaan gaat u een smal onverhard pad in, 'Park Bloeyendael'. Op een splitsinkje houdt u rechts aan. Voorbij een smalle brug meteen rechtsaf. Voorbij het volgende bruggetje linksaf. Weer over een houten brug en rechtsaf. Iets verder nogmaals een brug over. Voorbij een informatiebord aan uw linkerhand, houdt u rechts aan. U steekt een fietspad rechtdoor over en gaat na 15 meter op een kruising van smalle paadjes rechtsaf. U heeft nu een haag aan uw linkerhand en water aan de rechterhand. Een bruggetje over gaan en rechtdoor steeds langs water. Aan het einde van het pad, gaat u rechtsaf, langs een rode bank, over brug.

 Vlak vóór een fietspad parallel aan de verkeersweg gaat u rechtsaf. Meteen, dus nog vóór een bruggetje, linksaf, een trap naar

beneden. Onder het viaduct door en de trap opgaan. U volgt een onverhard pad met een geluidsmuur aan uw linkerhand. U gaat rechtsaf een bruggetje over en volgt een onverhard pad rechtdoor, parallel aan Stolberglaan. Aan het einde gaat u rechtsaf, een asfaltvoetpad langs een speeltuintje en Rosarium. Aan het eind van het pad rechtdoor oversteken, Emmalaan in (links van u ziet u een rotonde). Iets verder linksaf gaan, oversteken naar een plantsoen en rechtsaf het grindpad op (nog steeds Emmalaan). U vervolgt het grindpad tot aan het einde van het plantsoen. Hier gaat u linksaf de Museumlaan op.

Het ontstaan van Utrecht

Onder het Domplein liggen nog steeds de resten van een oud castellum, een versterkte legerplaats bij een doorwaadbare plaats van de oude Rijn, gelegen aan de noordgrens van het Romeinse Rijk. Willibrord gebruikte het castellum in de 7e eeuw als uitvalsbasis voor zijn zendingsreizen. Met uitzondering van de Vikingperiode (857-925) zwaaiden bisschoppen vanuit de bisschoppelijke burcht op het Domplein tot aan de Reformatie in 1580 de scepter over Utrecht, Drenthe, Overijssel en Groningen. In de 12e eeuw is er een levendige handel op de werven langs de Oude Gracht, maar door de opkomst van de Hollandse havensteden wordt dit snel minder. Bij de eenwording van Nederland komt Utrecht centraal in het land te liggen. De eerste spoorlijn in 1843 bereikte de stad.

 U steekt het spoor over (voor een bus naar Utrecht CS rechtsaf Snellenlaan en linksaf halte Oorsprongpark) en gaat direct hierna linksaf het voetpad op. Bij het tweede zebrapad rechtsaf, vervolgens de Maliebaan oversteken en linksaf het voetpad opgaan. Het voetpad volgen. Bij de stoplichten rechtdoor de Nachtegaalstraat oversteken (bij de voetgangersoversteekplaats iets rechts van u). U vervolgt het

voetpad langs de Maliebaan. Aan het einde op een voorrangsweg bij de voetgangersoversteekplaats iets rechts van u, rechtdoor de Maliesingel oversteken. Na 60 meter ligt de Maliebrug aan uw rechterhand.

8 Utrechtse singels

In 1122 krijgt Utrecht stadsrechten. Dit geeft het recht op verdediging. Singels worden gegraven en een aarden wal opgeworpen. Hierop verschijnen later de stadsmuren met wachthuisjes en dertig torens (14e eeuw). In het kanonstijdperk worden de muren van binnenuit verstevigd met zand en buiten in de gracht worden bastions gebouwd voor het opstellen van zwaar geschut. In 1576 worden 5 bolwerken toegevoegd. Dit zijn grote stukken grond in de gracht door een bruggetje met de stad verbonden. In de 17e eeuw werd de Hollandse Waterlinie gecreëerd. Utrecht viel hier echter buiten en binnen de stad leste men niet meer zo op de stadsverdediging. Bolwerken werden bebouwd en waltorens ingericht als woning. In 1672 was stadhouder Willem III daardoor niet in staat de stad te verdedigen tegen de Fransen. Tussen 1830 en 1860 worden de wallen veranderd in een wandelpark in Engelse landschapstijl.

Hier eindigt de Utrecht te Voet route. U kunt hier kiezen tussen twee alternatieven naar het station: via de singel of door het centrum. De aftakroute langs de singel is beschreven en gemarkeerd. De route door het centrum alleen beschreven.

Route langs de singel naar het station (gemarkeerd):

De route langs de singel is gemarkeerd met wit-rode tekens met een NS-logo. Op het kaartje is dit alternatief ingetekend als een doorlopende lijn.

U steekt de Maliebrug over en gaat direct daarna linksaf, voetpad

langs het water. U houdt de stadsbuitengracht steeds aan uw linkerhand. Iets verderop loopt u langs Zonnenburg met de Sterrenwacht, herkenbaar aan de koepels van de ronde gebouwen met de kijkers.

9 Bastion Sonnenborgh

Het uitspringende stenen bolwerk Sonnenborgh verdedigde samen met het verderop gelegen Manenburg de toegang tot de Nieuwegracht, een zwakke plek in de verdedigingsgordel rond Utrecht. In 1848 werd het bastion ingericht als Meteorologisch Instituut. De weerkundige Buys Ballot deed hier zijn waarnemingen. In 1896 verhuisde het instituut naar De Bilt (KNMI). De Utrechtse Sterrenwacht, gesticht in 1642 en daarmee een van de oudste observatoria ter wereld, is hier wel gebleven. Het museum (bastion en sterrenwacht) is open van dinsdag t/m vrijdag en zondag van 11-17 uur.

U steekt de Nieuwegracht over en vervolgt uw wandeling langs de singel. 150 meter verder ziet u rechts de dikste en oudste ruwe iep van Nederland uit 1840. Het pad langs de singel voert langs de Oude Tolsteegpoort en het Ledig Erf. U steekt de straat over en vervolgt het pad links van het café Ledig Erf, langs de singel. Aan uw linkerhand heeft u de Sint Martinusbrug. Even later loopt u langs een kerk omgebouwd tot appartementencomplex.

U steekt de Lange Smeestraat over en loopt door tot aan de stoplichten. U gaat linksaf. U volgt vanaf hier de richtingwijzers naar het station. U komt uit bij het busstation. Via de (rol)trap van het busstation komt u bij het NS-station.

Route door het centrum naar het station (ongemarkeerd):

De route door het centrum is niet gemarkeerd, alleen beschreven. Op het kaartje is dit alternatief ingetekend met een stippellijn.

Na de Maliebrug steekt u Lepelenburg over en neemt u schuin links de Brigittenstraat. U kruist de Nieuwe en Oude Kamp (nummer 5 is de ambtswoning van de Utrechtse burgemeester en op de gevel van nummer 1 vindt u een gedenksteen ter herinnering aan Catharina van Rennes, zangpedagoge van de jonge prinses Juliana en tevens componiste van 'Klein klein kleutertje'). Aan het einde gaat u rechtsaf, Nieuwegracht. De Nieuwegracht komt uit op een vijfsprong, de Pausdam.

10 Paushuize

Het huis met de sierlijke trapgevel op de hoek, was bestemd voor kanunnik Adriaan Florisz om er zijn levensavond te slijten. Omdat hij in 1522 volkomen onverwacht tot paus werd gekozen en het jaar daarop overleed, heeft hij zijn huis in Utrecht nooit gezien. In de voorgevel is een beeld geplaatst van Salvator met de wereldbol. Het wapen onder het beeld is het persoonlijk wapen van Paus Adrianus. Sinds de stichting van het koninkrijk in 1813 is Paushuize de residentie van de Commissaris van de Koningin.

 Op de Pausdam bereikt u via Achter de Dom en links aanhouden het Domplein.

11 De Domtoren

Utrechts trots en oriëntatiepunt gebouwd tussen 1321 en 1382. 112 meter hoog en daarmee de hoogste kerktoren van Nederland. Het carillon met 50 klokken wordt elk kwartier automatisch bespeeld. De Domkerk er tegenover is het restant van de gotische Domkerk, waarvan het middenschip verwoest werd tijdens een tornado in 1674. Markeringen in de bestrating tonen de omtrek van het middenschip en de positie van de pilaren. De toren kan dagelijks onder leiding van een gids beklommen worden.

U verlaat het Domplein door onder de toren door te lopen. Via de Servetstraat gaat u rechtdoor en komt u uit bij de Maartensbrug. Rechtdoor, Zadelstraat. Vanaf hier staat het station aangegeven op richtingwijzers. Bij het pleintje aan het eind van de Zadelstraat gaat u rechts en direct de straat linksaf in. U steekt over bij de stoplichten en gaat rechtdoor naar het busstation. Via de (rol)trap van het busstation kunt u bij het NS-station komen.